

Tej Szakmaközi Szervezet és Terméktanács

1115 Budapest, Bartók Béla út 152/c.
Telefon: +36/ 1 203 1450 Fax: +36/1 203-1477

www.tejtermek.hu
tejtermek@tejtermek.hu

*Iktatószám: 86/2020.
Budapest, 2020. március 17.*

Dr. Nagy István úr részére
miniszter
Agrárminisztérium

Tisztelt Miniszter Úr!

Először is szeretnénk megköszönni a múlt pénteki és a hétfői személyes egyeztetés lehetőségét, az ágazat szereplői számára nagy segítség és jelentős pozitív visszajelzés az a támogatás, amelyet Öntől és a szaktárcától kapunk, kaphatunk ebben a nehéz időszakban.

Folyamatos munkakapcsolatban vagyunk a tagjainkkal és folyamatosan monitorozzuk az ellátás folytonosságát - ezeket az információkat természetesen folyamatosan megosztjuk az Agrárminisztériummal.

A személyes találkozón említett kihívások és veszélyek közül engedje meg, hogy külön segítségét kérjük egy fontos területen, amely probléma feloldása meglátásunk szerint nem tűr halasztást és amellyel kapcsolatban az alábbi tájékoztatást adom Miniszter úr részére:

1.

A hétvégén közel harminc árufuvarozó vállalkozást kerestünk meg azzal kapcsolatosan, hogy jelenleg mit tapasztalnak a nemzetközi tej- és tejtermék árufuvarozás tekintetében.

Már az elmúlt néhány napban jelentősen lelassult és nehezebbé vált a tej és tejtermék exporttal és a hazai piaci igényeket és termelési tevékenységet kiszolgáló termékek, valamint egyéb alap- és csomagolóanyagok beszállításával kapcsolatos közúti fuvarozás. Ebben jelentős része van az osztrák és szlovén intézkedéseknek, amelyek jelentősen lelassítják az élelmiszer áruforgalmat (is), illetve a magyar hatóságok által alkalmazott közegészségügyi szabályok érvényesítése, amely ugyanúgy vonatkozik az élelmiszeriparral, azon belül a tejiparral kapcsolatos fuvart végző, jellemzően magyar nemzetiségű kamionsofőrökre, mint bármilyen egyéb, a határon belépő állampolgárra.

A feldolgozóktól kapott eddigi visszajelzések alapján már látszanak import beszállítási és ellátási problémák, ezen belül pl. sajt csomagolóanyag fólia, dobozos tej nyitókupak és egyéb anyagok területén, melyek jó részben, de nem kizárólag Olaszországból is érkeznek Magyarországra. Ehhez hasonlóan problémák merülnek fel az exportra szánt nyerstej és tejszín kiszállításával kapcsolatban, amely esetben az el nem szállított alapanyagból olyan késztermékek kell, hogy készüljenek, amelyek későbbi értékesítése jelenleg nem garantált és/vagy csak veszteséggel lesz lehetséges.

A fenti probléma és fennakadások miatt a Terméktanács egyeztetett több jelentős logisztikai szereplővel is, akik megerősítették a feldolgozók tapasztalatait és jelentős komplikációkról számoltak be mind az export, mind pedig az import szállítások és határátlépések terén.

Fentiek miatt Miniszter úr segítségét kérjük, hogy a szükségesnek tartott intézkedések megszülessenek. Javaslataink a következők:

- az élelmiszer és a hazai élelmiszer (ezen belül kiemelten a tej és tejtermékek) előállításához szükséges termékek, alap-, segéd-, és csomagolóanyagok tekintetében biztosítani kell ezen termékkörök folyamatos szállítását, és a szállítási feladatokat végző tehergépjárművek és sofőrök mozgását, akkor is, ha ilyen terméket éppen nem szállít, de akár üresen akar belépni az ország területére rakodás miatt.
- az Olaszországból érkező kamionsofőröket – lehetőség szerint nem csak a magyar állampolgárokat – a határrendészeti szervek engedjék be Magyarország területére, ha ők Magyarországra abból a célból érkeznek, hogy innen élelmiszert vagy más gyorsan romlandó terméket szállítsanak exportra.
- A fenti feladatokat végző kamionsofőrökre, akkor is, ha Olaszországból jönnek vissza, ne vonatkozzon a 14 napos karantén kötelezettség abban az esetben, ha rakodást követően folytatják útjukat. Természetesen, ha a magyar állampolgárságú sofőr hazamegy és elhagyja kamionját, akkor maradjon karanténban, abban az esetben, ha az elmúlt 14 napban járt Olaszországban.
- Egyes áruszállítók jelezték, hogy a már karanténban lévő sofőrök indulnának is vissza az új fuvarral, ha kikerülhetnének a karanténból.

A fenti változtatások jelentősen felgyorsíthatják és biztosíthatják a tejágazat és az élelmiszerlánc ellátásának folytonosságát.

2.

A termékpálya minden szereplőjének és a hazai fogyasztóknak is elsődleges érdeke, hogy a hazai tejtermelés és feldolgozás ne csökkenjen, a tervezett nyerstej export minél nagyobb részben zavartalanul folytatódjon és az esetleges szállítási vagy piaci zavarok miatt kialakult nyerstej felesleg pedig rugalmasan feldolgozásra kerüljön, és késztermékek formájában eljusson a magyar fogyasztókhoz. Ez utóbbihoz azonban szükség van a termeléshez szükséges egyéb anyagok zavartalan és folyamatos beszállítására is.

Amennyiben a termékpálya szereplőinek ezt nem sikerül biztosítani, úgy a hazai nyerstej értékesítési szerződéses rendszerek is komoly nyomás alá kerülhetnek, megindulhat egy negatív árspirál, melynek kialakulását mindenképpen el szeretnénk kerülni. Meg kell előzni az olyan helyzetek kialakulását, amikor egy tejfeldolgozó azért nem veszi át a nyerstejet a vele szerződött termelőtől, mert pl. logisztikai vagy csomagolóanyag hiányhoz köthető okokból nem tudja feldolgozni, vagy éppen leszállítani a készterméket a kereskedelmi partnereihez.

Kieső tejtermék export és bennragadó nyerstej miatt kb. napi 500-600 ezer kg-os többlet-kezelésre van szükség, de a helyzet változhat és lehetnek hiányos napok is a következő hetekben (*tavaly az első félévben havi 18-21 ezer tonna nyerstej hagyta el az országot az EKAÉR szerint*). Stabílan nem számíthatóak előre a piaci mozgások.

Az ágazatban a koronavírus megjelenése jelentős likviditási problémákat, a károk enyhítéséhez a legfontosabb pénzügyi intézkedésekre vonatkozó javaslataink az alábbiak:

- kamatmentes - készletfinanszírozási - hitelprogram indítása;
- adó-, járulékfizetési moratórium;
- tejágazati kríziskezelési alap, mely a piaci igényektől átmenetileg eltérő termékstruktúra kialakításához adna támogatást, illetve a porítás gyártási költségeihez járulna hozzá.

3.

Rendkívül fontos - és ez igaz az állattartó telepre, a tejfeldolgozóra és a kiskereskedelemre is - hogy megbetegedés esetén ne kelljen az egész üzem /vagy üzembrészt/ lezárni, csak a beteg kolléga kerüljön pótlásra, természetesen a szükséges fertőtlenítések után.

4.

Megkerestük az iskolatej programban érintett feldolgozókat is. A felmérés eredményeképpen már most látszódik, hogy legalább 300-400 ezer db (adag) termék van legyártva, a heti nyerstej igény kiesés pedig biztosan eléri majd a 200 ezer litert.

Az iskolák újraindításáig ezeket termékeket az önkormányzatoknak kellene kiosztania.

5.

Látszódik, hogy az ágazatnak pufferkészleteket kell képeznie az egyensúlytalanságok kezelésére. A Terméktanács szervezésében felmértük a feldolgozói és kereskedői szabad tárolókapacitás, valamint a feldolgozók szabad gyártó kapacitását.

Új kapacitásként – elősorban – a csornai és a debreceni tejporítókat javasolt bevonni. Egyéb tejtermékként trappistasajt-gyártó kapacitás állhat rendelkezésre (*Alföldi Tej Kft. és Savencia Fromage & Dairy Hungary Zrt.*).

A felajánlott feldolgozói és kereskedői szabad tárolókapacitás az alábbi:

	feldolgozók		kiskereskedők	
raklap (db)	normál	hűtött	normál	hűtött
	1300	500	15 000	3300

6.

Kérjük, hogy a normális rutinszerű hatósági ellenőrzéseket függesszék fel (munkaügyi, környezetvédelmi, fogyasztóvédelmi, támogatási). Minden hatósági eljárásra automatikusan hosszabbodjanak meg a már kitűzött határidők legalább egy hónappal (pályázati elszámolások, jelentések adatközlések stb.).

Tisztelt Miniszter Úr!

Meggyőződésem, hogy ezt a rendkívüli helyzetet együttesen – az állami és a piaci szereplők együttműködésével – sikeresen tudjuk kezelni. Ezért kérem, hogy a fenti ügyekben maradjon fenn a napi szintű munkakapcsolat köztünk.

Üdvözlettel és köszönettel:

Istvánfalvi Miklós
elnök

Tej Terméktanács
1115 Budapest, Bartók B. út 152/C
Tel.: 203-1450, Fax: 203-1477
Adósz.: 18036235-2-43